

دولت آیت الله
رئیس می‌کوشد
تا با فعال سازی
ظرفیت‌های
سازمان‌های
منطقه‌ای همچون
اکو و شانگهای از
یک سو و تقویت
دیپلماسی
زیرساخت
و بهره‌برداری
از طرح‌های
مواصلاتی و
تجاری در منطقه،
به «سیاست
همسایگی»
خود جامه عمل
پوشاند که مبتنی
بر منافع مشترک
تمامی کشورهای
همجوار در آسیای
جنوبی و غربی،
خلیج فارس و
آسیای مرکزی و
قفقاز است.

بلکه یک مسئولیت انسانی و الهی می‌داند و دغدغه آسایش، رفاه و امنیت مردم
ستم‌دیده و مظلوم افغانستان را دارد.

در این زمینه دولت معتقد است مهم‌ترین عامل تداوم بحران‌ها و مانع اصلی پیش
روی رفاه و امنیت کشورهای منطقه، مداخله جویی و «ظلم حداکثری» دولت‌های
مستکبر غربی و به‌طور ویژه ایالات متحده آمریکا است. این دولت در «سیاست
همسایگی» خود با تلاش برای بومی سازی رفاه و امنیت در منطقه، می‌کوشد تا با
رویکردی چندجانبه و جمعی، مهربانانه بر تلاش‌های تفرقه افکنانه و مداخله جویانه
آمریکا بزند.

سیاست همسایگی و تعامل حداکثری

«سیاست همسایگی» دولت دکتر رئیسی از
چارچوب و ساختار کاملاً مشخص و تعریف شده‌ای
برخوردار است. در سیاست خارجی دولت، تعامل
حداکثری در پرتو گفتمان دولت به عنوان محور فعالیت‌های دیپلماتیک قرار گرفته
است. دولت سیاست همسایگی خود را نه به عنوان یک شعار در سیاست خارجی
 مطرح کرده، بلکه آن را ناشی از یک ضرورت تاریخی و راهبردی در نظر گرفته است.
در این راستا به نظر می‌رسد دولت، نیازمند تقویت سازوکارهای منطقه‌ای و همچنین
بهبود امکانات و بستر داخلی برای جذب حداکثری همکاری‌های منطقه‌ای است.
عمده دولت‌های همجوار با جمهوری اسلامی ایران از چالش‌های اقتصادی و
امنیتی رنج می‌برند و تهران به عنوان «لنگرگاه ثبات و امنیت» می‌تواند نقش بسیار
 مؤثری در بهبود شاخص‌های اقتصادی، اجتماعی و امنیتی در این منطقه ایفا کند.
از این رو به نظر می‌رسد سازوکارهایی که دولت به منظور اجرا و تحقق سیاست
 همسایگی در نظر گرفته می‌تواند در آینده، نقش مهمی در همگرایی منطقه‌ای، توسعه
 منطقه‌ای و امنیت بومی داشته باشد. تأکید بر دیپلماسی زیرساخت و همچنین
 بهره‌مندی از ظرفیت‌های سازمان‌های منطقه‌ای می‌تواند به عنوان یک سازوکار
 کارآمد، کشورهای منطقه را به سمت همگرایی منطقه‌ای سوق دهد.

«دولت مردمی عدالت محور»، همگرایی و همکاری منطقه‌ای را در پرتوی عقلانیت،
عدالت و معنویت دنبال می‌کند و در این زمینه، از ظرفیت‌های فرهنگی منطقه
 کمک می‌جوید. قاره آسیا، مهد ادیان بزرگ ابراهیمی بوده که به عنوان پشتیبان معنوی
 همگرایی منطقه‌ای می‌تواند نقش مهمی در بهبود روابط سیاسی و اقتصادی ایفا کند.
به نظر می‌رسد با درپیش گرفتن سیاست همسایگی در دولت جدید، در سال‌های
 آتی، باید شاهد رشد چشمگیر روابط پایدار میان همسایگان جمهوری اسلامی
 ایران بود. شکست سیاست‌های مداخله جویانه و افول روزافزون قدرت اقتصادی
 و نظامی آمریکا سبب شده تا کشورها به این ادراک راهبردی دست یابند که امنیت
 و توسعه اقتصادی، ضرورتاً با همکاری‌های چندجانبه درون منطقه‌ای به دست
 می‌آید و نمی‌توان با تکیه بر قدرت‌های فرامنطقه‌ای سلطه جو، به پیشرفت و صلح
 پایدار دست یافت. لذا سیاست همسایگی دولت سیزدهم می‌تواند گام بلندی برای
 حل و فصل چالش‌های دیرین امنیتی، اقتصادی و سیاسی در این منطقه باشد. ▶